

Wczoraj i dziś kl. 8 EDYCJA 2021-2023

Rozkład materiału i wymagania na oceny do historii dla klasy 8 szkoły podstawowej

Temat lekcji	Materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I: II wojna światowa							
1. Napaść na Polskę	1. Przygotowania Niemiec do wojny 2. Polski plan obrony 3. Wybuch II wojny światowej 4. Wojna obronna w 1939 r. 5. Napaść sowiecka 6. Ewakuacja polskich władz 7. Bilans wojny obronnej	XXXII.1 XXXII.2 XXXII.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie - zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) - identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina	- identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego - wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej - podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą	- wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. - wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile” - zna daty: bitwy o Westerplatte (1-7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich	- identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby - przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. - omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop-	- ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. - ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

				<p>i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, obrona Helu</p>	<p>w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacja Warszawy (28 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939)</p> <p>- przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski</p> <p>- wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi</p>	<p>Mołotow</p> <p>- wymienia i charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski</p>	
<p>2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina (1939-1941)</p>	<p>1. Wojna zimowa 2. Agresja Niemiec na Danię i Norwegię 3. Atak III Rzeszy na Francję 4. Państwo Vichy 5. Bitwa o Anglię 6. Wojna na Bałkanach</p>	<p>XXXIII.1</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię</p> <p>- identyfikuje postacie: Winstona</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja</p> <p>- zna daty: napaści niemieckiej na</p>	<p>- identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe'a Pétaina</p> <p>- wyjaśnia znaczenie</p>	<p>- zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 - III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku</p>	<p>- opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940-1941</p>

			Churchilla, Charles'a de Gaulle'a - wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.	Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V-VI 1940), bitwy o Anglię (VII-X 1940) - wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji - opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941) - przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939-1941 - przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939-1940	
TSW - Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?	1. Jak pokonać flotę brytyjską? 2. Bitwa o Anglię 3. Pierwsza porażka Hitlera	XXXIII.1	- wyjaśnia znaczenie terminu Enigma - zna datę: bitwy o Anglię (lato-jesień 1940) - identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla	- wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Lew morski” - wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię	- zna datę największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940) - wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami - przedstawia militarny wkład	- zna datę nalotu na Coventry (XI 1940) - identyfikuje postacie: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygalskiego - omawia założenia niemieckiego planu inwazji na	- wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię - ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię

					Polaków w obronę Wielkiej Brytanii	Wielką Brytanię - porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy o Anglię	
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	1. Atak niemiecki na ZSRS 2. Wielka Wojna Ojczyźniana 3. Bitwa o Moskwę 4. Przełomowe wydarzenia na froncie wschodnim 5. Losy jeńców sowieckich	XXXIII.1 XXXIII.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana - zna datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941) - omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej	- wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem - wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki	- wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu - identyfikuje postać Gieorgija Żukowa - wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r. - przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej	- zna daty: blokady Leningradu (1941-1944), bitwy o Moskwę (XI-XII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 - II 1943), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943) - przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941-1943 - przedstawia, w jaki sposób	- wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS - wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS

						Niemcy traktowali jeńców sowieckich	
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Niemieckie obozy koncentracyjne i obozy zagłady 6. Postawy wobec Holokaustu 	XXXIII.2	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady - identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów - omawia bilans Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota” - charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec - wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary - zna datę konferencji w Wannsee (I 1942) - identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broza-Tity - wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie - porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów - ocenia postawy wobec Holokaustu

					- wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom	przez Niemców - przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów	
5. Wojna poza Europą	1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii i USA do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji	XXXIII.1 XXXIII.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik - zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)	- wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada - identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla	- wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne - wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie - wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej	- zna daty: bitwy pod El Alamein (X-XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 - II 1943) - identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery'ego, Dwighta Eisenhowera - wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.	- omawia działania wojenne na morzach i oceanach - ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny - przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na morzach i oceanach

						<p>- przedstawia przebieg walk w Afryce</p> <p>- charakteryzuje ekspansję japońską w Azji</p>	
6. Droga do zwycięstwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Walki na Sycylii i we Włoszech 3. Konferencja Wielkiej Trójki 4. Otwarcie drugiego frontu w Europie 5. Koniec wojny w Europie 6. Walki na Dalekim Wschodzie 	<p>XXXIII.1 XXXIII.3 XXXIII.4</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie</p> <p>- zna daty: konferencji w Teheranie (XI-XII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzucenia bomb</p>	- wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji	- przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend- -Lease Act</i>, operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze</p> <p>- zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na</p>	<p>- przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej</p> <p>- ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>

			<p>atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>- identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry'ego Trumana</p>			<p>froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945)</p> <p>- identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Douglasa MacArthura, Bernarda Montgomery'ego</p> <p>- charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>- charakteryzuje działania na frontach w latach 1944-1945</p>	
--	--	--	---	--	--	---	--

Rozdział II: Polacy podczas II wojny światowej

<p>1. Dwie okupacje</p>	<p>1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS 6. Zbrodnia katyńska</p>	<p>XXXIV.1 XXXIV.2</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB”</p> <p>- zna datę zbrodni katyńskiej (IV-V 1940)</p>	<p>- wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS</p> <p>- charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej</p>	<p>- zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939)</p> <p>- podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)</p> <p>- omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa” policja, Pawiak</p> <p>- identyfikuje postać Hansa Franka</p> <p>- przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją</p> <p>- przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwi</p>	<p>- porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego</p>
-------------------------	---	----------------------------	---	---	--	---	--

						e	
						- przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS	
2. Władze polskie na uchodźstwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Armia Polska na Zachodzie 3. Polacy na frontach II wojny światowej 4. Relacje polsko-sowieckie 5. Armia Andersa w ZSRS 6. Sprawa katyńska 7. Śmierć generała Sikorskiego 	<p>XXXIV.2 XXXV.1</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski-Majski, armia Andersa, sprawa katyńska</p> <p>- zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski-Majski (VII 1941)</p> <p>- identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa</p> <p>- przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska</p> <p>- wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p> <p>- wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie</p>	<p>- omawia postanowienia układu Sikorski-Majski</p> <p>- wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)</p>	<p>- zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943)</p> <p>- identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta</p>	<p>- omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej</p> <p>- omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej</p> <p>- przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</p>

						<p>Berlinga</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie - omawia okoliczności powstania układu Sikorski-Majski - opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa - wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej 	
TSW - Kim był kapral	1. Jak Wojtek został	XXXV.2	- wyjaśnia znaczenie	- przedstawia okoliczności	- opisuje trasę, którą	- omawia powojenne losy	

Wojtek?	<p>żołnierzem?</p> <p>2. Niedźwiedzie zadania bojowe</p> <p>3. Niedźwiedź cywil</p>		<p>terminu żołąd</p> <p>- identyfikuje postacie: gen. Władysława Andersa, kaprała Wojtka</p>	<p>przygarnięcia niedźwiadka przez polskich żołnierzy</p> <p>- opisuje prace, które pomagał wykonywać niedźwiedź Wojtek</p>	<p>przemierzyła armia Andersa</p>	<p>niedźwiedzia Wojtka</p> <p>- tłumaczy, dlaczego niedźwiedź Wojtek nie trafił po wojnie do Polski</p>	
3. Polskie Państwo Podziemne	<p>1. Początki działalności konspiracyjnej</p> <p>2. Powstanie Armii Krajowej</p> <p>3. Działalność polskiego podziemia</p> <p>4. Polskie Państwo Podziemne</p>	XXIV.4	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi</p> <p>- zna datę powstania AK (II 1942)</p> <p>- identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grota”, Tadeusza Komorowskiego „Bora”</p>	<p>- wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki</p> <p>- przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, sabotaż</p> <p>- wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>- wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa</p> <p>- zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)</p> <p>- identyfikuje</p>	<p>- charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala</p> <p>- wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją</p>

						<p>postacie: Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, Jana Bytnara „Rudego”, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego</p> <p>- wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj</p> <p>- wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK</p>	
TSW – Akcje polskiego ruchu oporu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kedyw 2. Akcja pod Arsenalem 3. Akcja „Główki” 	XXXIV.4	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: sabotaż, dywersja</p> <p>- identyfikuje postacie: Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, Franza</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem, zamach na F. Kutscherę, Kedyw</p> <p>- zna daty: akcji pod Arsenalem (III 1943), zamachu na F. Kutscherę (II</p>	<p>- przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutscherę</p> <p>- podaje przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem</p> <p>- przedstawia metody działania Kedywu</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki”</p> <p>- zna daty: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z</p>	<p>- omawia przebieg akcji pod Arsenalem oraz zamachu na F. Kutscherę</p> <p>- wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenalem</p> <p>- ocenia</p>

			Kutschery	1944)		okupantem (1942) - identyfikuje postać Emila Fieldorfa „Nila”	zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	4. Postawa Polaków wobec okupantów 5. Zagłada polskich Żydów 6. Powstanie w getcie warszawskim 7. Polacy wobec Holokaustu 8. Rzeź wołyńska	XXXIV.1 XXXIV.2 XXXIV.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska - zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)	- identyfikuje postacie: Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego - wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego	- wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne - identyfikuje postacie: Jana Karskiego, Stepana Bandery - omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki	- wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich - charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy - opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu - opisuje przebieg	- przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu - ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów

						powstania w getcie warszawskim	
5. Akcja „Burza” i powstanie warszawskie	1. Akcja „Burza” i jej przebieg 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania warszawskie 4. Powstanie warszawskie 5. Skutki powstania	XXXIV.5	- wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuty - zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII-2 X 1944)	- identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego „Bora” - przedstawia założenia planu „Burza”	- przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	- wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama” - zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944) - omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie - charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego	- opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich - omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego - ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną - ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego
6. Sprawa	1. Polska Lubelska	XXXV.3	- wyjaśnia	- wyjaśnia	- zna daty:	- wyjaśnia	- ocenia stosunek

<p>polska pod koniec wojny</p>	<p>2. Wielka Trójka a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</p>	<p>XXXVII.1</p>	<p>znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN)</p> <p>- zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945)</p>	<p>znaczenie terminu proces szesnastu</p> <p>- identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego</p> <p>- wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski</p>	<p>rozwiązania AK (I 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945)</p> <p>- omawia okoliczności i skutki powstania TRJN</p>	<p>znaczenie terminu Niepodległość („NIE”)</p> <p>- identyfikuje postać Edwarda Osóbki-Morawskiego</p> <p>- przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>- podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie</p> <p>- opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>wielkich mocarstw do sprawy polskiej</p>
--------------------------------	---	-----------------	---	--	--	--	---

Rozdział III: Świat po II wojnie światowej

<p>1. Początek zimnej wojny</p>	<p>1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie i procesy norymberskie 3. Powstanie ONZ 4. Ekspansja komunizmu w Europie 5. Zimna wojna i doktryna Trumana 6. Kryzys berliński 7. Powstanie dwóch państw niemieckich 8. Powstanie NATO</p>	<p>XXXIII.4 XXXVI.1 XXXVI.2 XXXVI.3 XXXVI.4 XXXVI.7</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, mur berliński, reparacje wojenne</p> <p>- identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry'ego Trumana</p> <p>- wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana</p> <p>- zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII-VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949), budowy muru berlińskiego (1961)</p> <p>- przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i</p>	<p>- identyfikuje postacie: George'a Marshalla</p> <p>- wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie</p> <p>- przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich</p> <p>- wskazuje okoliczności powstania NATO</p>	<p>- opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</p> <p>- zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), ogłoszenia planu Marshalla (1947),</p>	<p>- wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie</p> <p>- ocenia znaczenie powstania ONZ</p> <p>- ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p>
---------------------------------	---	---	--	--	--	---	--

				<p>zniszczeń</p> <p>- wyjaśnia, czym była zimna wojna</p>		<p>przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948-1949)</p> <p>- przedstawia polityczne skutki II wojny światowej</p> <p>- wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego</p>	
TSW - Mur berliński	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru 	XXXVI.7	<p>- wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński</p> <p>- zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zjednoczenia Niemiec (1990)</p>	<p>- identyfikuje postać Helmuta Kohla</p> <p>- wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego</p>	<p>- omawia okoliczności upadku muru berlińskiego</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminu Checkpoint Charlie</p> <p>- zna datę wydarzeń przy</p>	<p>- wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński</p> <p>- wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodowa opinia publiczna zareagowała na</p>

						<p>Checkpoint Charlie (1961)</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy'ego, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa - opisuje, jak budowano mur berliński 	<p>budowę muru berlińskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA - J.F. Kennedy'ego i R. Reagana
2. Za żelazną kurtyną	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Układ Warszawski 5. Powstanie węgierskie w 1956 r. 6. Polityka odprężenia 	<p>XXXVI.4 XXXVI.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski - zna datę śmierci J. Stalina (1953) 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie - zna datę powstania węgierskiego (X 1956) - identyfikuje postać Nikity Chruszczowa - omawia cechy charakterystyczne państw demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) - wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej - omawia okoliczności powstania 	<ul style="list-style-type: none"> - zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (1956) - identyfikuje postać Imre Nagya - przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina - charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa

				ludowej	i znaczenie Układu Warszawskiego	KPZR i konsekwencje ogłoszenia tego przemówienia - wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. - przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.	- wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953-1960
3. Rozpad systemu kolonialnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 3. Wojna w Korei 4. Rozpad systemu kolonialnego 5. Klęska Francji w Indochinach 6. Powstanie Indii i Pakistanu 7. Upadek kolonializmu w Afryce 8. Kraje Trzeciego 	XXXVI.6 XXXVI.9	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki - zna daty: wojny w Korei (1950-1953), Roku Afryki (1960) - wskazuje przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu - identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Mahatmy Gandhiego - wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach - wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949) - wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona książeczka, neokolonializm - przedstawia przyczyny i skutki wojny 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei - opisuje proces dekolonizacji Indochin - charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce - charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata

	Świata		rozpadu systemu kolonialnego	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji 		<ul style="list-style-type: none"> domowej w Chinach po II wojnie światowej - opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki - opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga - podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego - przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach 	<ul style="list-style-type: none"> po uzyskaniu niepodległości - omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny - ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii
--	--------	--	------------------------------	---	--	---	--

<p>4. Konflikt na Bliskim Wschodzie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja islamska w Iranie 6. I wojna w Zatoce Perskiej 	<p>XXXVI.8</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm</p> <p>- zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: konflikt żydowsko-palestyński, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP)</p> <p>- identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego</p> <p>- wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”</p> <p>- wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich</p> <p>- przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael</p>	<p>- zna daty: wojny o niepodległość Izraela (1948-1949), wojny izraelsko-egipskiej (1956), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), porozumienia z Oslo (1993)</p> <p>- identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Saddama Husajna</p> <p>- omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości</p> <p>- opisuje charakter</p>	<p>- ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu</p> <p>- ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim</p> <p>- charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego</p>
---	--	----------------	---	---	--	--	---

						<p>konfliktu bliskowschodniego</p> <p>- omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej</p> <p>- przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie</p>	
5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja Wschód-Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rywalizacja w kosmosie 5. Rządy Breżniewa 6. Praska Wiosna 1968 r. 	<p>XXXVI.5</p> <p>XXXVI.7</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń, odprężenie</p> <p>- identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy'ego, Leonida Breżniewa</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna</p> <p>- zna daty: wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968)</p> <p>- wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja</p>	<p>- zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969)</p> <p>- przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego</p> <p>- omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny</p>	<p>- identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka, Pol Pota</p> <p>- omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</p>	<p>- omawia wpływ ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje</p>

				(zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu		- przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie - wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji	
6. Droga ku wspólnej Europie	1. Demokracja a Europa Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Powstanie EWG i Euratomu 5. Powstanie Unii Europejskiej	XXXVI.12	- wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro - zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992) - podaje przyczyny integracji europejskiej - identyfikuje postać Roberta	- wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht - zna daty: powstania	- zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985) - identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida de Gasperiego - wskazuje na mapie państwa	- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Beneluks, unia celna - przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej - wyjaśnia, w	- wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG - omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokrację państw Europy Zachodniej - ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej

			Schumana	EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957)	założycielskie EWG oraz państwa należące do UE - wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej	jaki sposób doszło do demokratyczn ch przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	
7. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.	1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studenckie 4. Prawa kobiet 5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją rasową w USA 7. Sobór watykański II	XXXVI.13	- wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa	- zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962-1965) - identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI	- zna datę buntów studenckich we Francji (1968) - przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. - omawia cechy charakterystycz ne rewolucji obyczajowej i jej skutki	- przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. - wymienia hasła ruchów kontestatorskich - wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA - wymienia skutki obrad	- wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny - omawia cechy charakterystyczn e ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych - wymienia przejawy terroryzmu

						<p>soboru watykańskiego II</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w. - omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich - opisuje walkę o równouprawnienie rasowe - wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. 	<p>politycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. - ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II
Rozdział IV: Polska po II wojnie światowej							
1. Początki władzy	1. Nowa Polska 2. Polacy wobec komunistów	XXXIII.5 XXXVII.1 XXXVII.2	- wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie	- wyjaśnia znaczenie terminów: akcja	- wyjaśnia znaczenie terminów:	- charakteryzuje międzynarodow	- ocenia postawę żołnierzy

komunistów w Polsce	<p>3. Referendum ludowe w 1946 r.</p> <p>4. Sfałszowane wybory w 1947 r.</p> <p>5. Podziemie antykomunistyczne</p> <p>6. Przemiany gospodarcze</p>		<p>Odzyskanie, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci)</p>	<p>„Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu</p> <p>- zna daty: referendum ludowego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947)</p> <p>- identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki”</p> <p>- wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki</p>	<p>Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura przewencyjna, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel</p> <p>- identyfikuje postać Józefa Franczaka „Lalusia”</p> <p>- przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej</p> <p>- opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce</p>	<p>ewakuacja, uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej</p> <p>- przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego</p> <p>- przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego</p> <p>- przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>- przytacza metody terroru stosowane przez komunistów</p>	<p>wyklętych</p> <p>- ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu</p> <p>- podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie</p> <p>- omawia przebieg odbudowy Warszawy</p> <p>- określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu</p>
---------------------	--	--	--	--	--	---	---

				powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich			
TSW – Jak Polacy zasiedlali Ziemię Odzyskaną?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 3. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i> 	XXXVII.1 XXXVIII.1	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemia Odzyskana, szabrownictwo</p> <p>– zna daty: początku napływu osadników na Ziemię Odzyskaną (1945), akcji „Wisła” (1947)</p>	<p>– omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemią Odzyskaną przez Polaków</p> <p>– wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych</p>	<p>– omawia przyczyny napływu osadników na Ziemię Odzyskaną</p> <p>– przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych</p>	<p>– wyjaśnia, jak propaganda komunistyczna propagowała ideę Ziemi Odzyskanych</p> <p>– wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemię Odzyskaną</p> <p>– przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską</p> <p>– wymienia przykłady filmów o losach Ziemi Odzyskanych i</p>	– ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych

						ich mieszkańcach	
2. Polska w czasach stalinizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji rolnictwa 4. Okres stalinizmu w Polsce (1948–1956) 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska 1952 r. 7. Walka z Kościołem katolickim 	<p>XXXVIII.1 XXXVIII.2</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwo Rolne</p> <p>- identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm</p> <p>- zna daty: powstania PZPR (1948), przyjęcia Konstytucji PRL (1952)</p> <p>- podaje założenia planu sześcioletniego</p>	<p>- zna datę planu sześcioletniego (1950–1955)</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: „wyścig pracy”, przodownik pracy, kułak</p> <p>- podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim</p> <p>- wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej</p>	<p>- przedstawia okoliczności powstania PZPR</p> <p>- przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego</p> <p>- omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu</p> <p>- przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r.</p> <p>- opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła</p>	<p>- ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu</p>
3. Czasy Gomułki (1956–	<ol style="list-style-type: none"> 1. PRL po śmierci Stalina 2. Poznański 	<p>XXXVIII.3 XXXIX.1 XXXIX.2</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Służba</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>- wyjaśnia przyczyny i skutki oraz</p>	<p>- zna datę wystosowania listu episkopatu</p>	<p>- ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń</p>

1970)	<p>3. Czerwiec Rządu Gomułki - mała stabilizacja</p> <p>4. Spór z Kościołem</p> <p>5. Marzec 1968 r.</p> <p>6. Grudzień 1970 r.</p>	<p>XXXIX.3</p> <p>XXXIX.4</p>	<p>Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski</p> <p>- zna daty: śmierci J. Stalina (1953), obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)</p> <p>- identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego</p> <p>- prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do władzy</p>	<p>poznański Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r.</p> <p>- zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)</p> <p>- charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p>	<p>opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p> <p>- omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce</p> <p>- przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p>	<p>polskiego do episkopatu niemieckiego (1965)</p> <p>- identyfikuje postać Romka Strzałkowskiego</p> <p>- omawia proces odwilży</p> <p>- charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim</p> <p>- wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>List 34</i>, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej</p>	<p>poznańskich</p> <p>- ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p> <p>- ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p> <p>- wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej</p> <p>- opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec</p>
-------	---	-------------------------------	--	--	---	--	---

						(ZOMO) - wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.	
4. Polska w czasach Gierka	1. „Druga Polska” Edwarda Gierka 2. Życie na kredyt 3. Życie codzienne w PRL 4. Propaganda sukcesu 5. Nowelizacja konstytucji	XXXIX.2 XXXIX.3	- wyjaśnia znaczenie terminów: „druga Polska”, propaganda sukcesu - identyfikuje postać Edwarda Gierka - przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka	- wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka - opisuje życie codzienne w czasach PRL	- zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976) - omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa - wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka	- wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju - identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera - wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła	- ocenia okres rządów E. Gierka

						<p>spodziewanych rezultatów</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. - przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków 	
Rozdział V: Upadek komunizmu							
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czerwiec 1976 r. 2. Powstanie opozycji antykomunistycznej 3. Rozwój opozycji 4. Papież Polak 	<p>XXXIX.4 XXXIX.5 XXXIX.6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR) - identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r. - zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. - określa cele i opisuje działalność KOR-u - wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) - identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa Lipskiego, Antoniego Macierewicza, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne

				(1979)	sytuację w Polsce	Zbigniewa i Zofii Romaszewskich , Leszka Moczulskiego - przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce - charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	
2. Powstanie „Solidarności”	1. Strajki sierpniowe w 1980 r. 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. Na drodze do konfrontacji	XXXIX.7 XXXIX.8	- wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność” - zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980),	- wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe - przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	- wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” - omawia przebieg wydarzeń sierpniowych	- zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981) - identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza,	- wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją

			<p>porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980)</p> <p>- identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz</p>			<p>Andrzeja Gwiazdy, Mehmeta Alego Ağcy</p> <p>- omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”</p> <p>- przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.</p>	
3. Stan wojenny w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Internowanie opozycjonistów 3. Reakcja społeczeństwa 4. Ostatnie lata PRL 	<p>XL.1 XL.2</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie</p> <p>- zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981)</p>	- przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	- charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce	<p>- zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)</p> <p>- przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w</p>	- ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego

			- identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki			tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie - charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego - przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny - wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	
TSW - Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Pomarańczowa Alternatywa w akcji 3. Działalność po Okrągłym Stole	XL.2	- wyjaśnia znaczenie terminu Pomarańczowa Alternatywa	- zna daty: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1987-1988), końca	- wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie - wymienia przykłady akcji Pomarańczowej	- identyfikuje postać Krzysztofa Skiby - zna daty pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej	- ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu

				<p>działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990)</p> <p>- identyfikuje postać Waldemara Fydrycha</p>	Alternatywy	<p>Alternatywy (1981)</p> <p>- przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy</p> <p>- wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy</p> <p>- omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole</p>	
4. Rozpad bloku wschodniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys ZSRS 2. Ronald Reagan prezydentem USA 3. Próby reform w ZSRS 4. Jesień Ludów 5. Rozpad ZSRS 	<p>XXXVI.10</p> <p>XXXVI.11</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów</p> <p>- identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja, <i>pierestrojka</i>, <i>głasnost</i></p> <p>- zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa</p> <p>- identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, Giennadija Janajewa</p> <p>- przedstawia przejawy</p>	<p>- zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979-1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania</p>	<p>- ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej</p> <p>- przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku</p>

				<p>wschodniego (1989-1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)</p>	<p>kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.</p> <p>- wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS</p>	<p>RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991)</p> <p>-</p> <p>charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej</p> <p>-</p> <p>charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego</p> <p>- omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie</p> <p>- wyjaśnia, jakie były przyczyny</p>	<p>wschodniego</p> <p>- wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

						rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego	
5. Początek III Rzeczy pospolitej	1. Obrady Okrągłego Stołu 2. Wybory czerwcowe w 1989 r. 3. „Wasz prezydent, nasz premier” 4. Budowa III Rzeczypospo litej	XL.3 XLI.1	- wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe - zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II-IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) - identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego	- wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy - zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989)	- podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu - przedstawia następstwa wyborów czerwcowych	- wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdalenki - zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989) - identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka, Krzysztofa Skubiszewskieg o - omawia okoliczności zwołania	- ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

						Okrągłego Stołu - przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego	
rozdział VI: Polska i świat w nowej epoce							
1. Europa po rozpadzie ZSRS	1. Europa na przełomie XX i XXI w. 2. Powrót mocarstwowych ambicji Rosji 3. Kraje postsowieckie 4. Wojna w byłej Jugosławii 5. Masakra w Srebrenicy	XXXVI.10 XXXVI.11	- wyjaśnia znaczenie terminów: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP), kraj postsowiecki - identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna, Władimira Putina	- zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999), rozpadu Jugosławii (1991-1992) - przedstawia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO	- charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji - wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie - prezentuje skutki rozpadu Jugosławii	- zna daty: wojny w Jugosławii (1991-1995), I wojny czeczeńskiej (1994-1996), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), II wojny czeczeńskiej (1999-2009), rewolucji róż (2003), wojny o Osetię Południową (2008), Euromajdanu (2013-2014) - identyfikuje postacie: Aleksandra	- omawia sytuację polityczną Ukrainy i Gruzji - ocenia rolę W. Putina w przywracaniu Rosji roli mocarstwa

						<p>Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenzi, Micheila Saakaszwilego, Dżochara Dudajewa</p> <p>- przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii</p> <p>- charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie</p>	
TSW - Terroryzm czeczeńsk i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę 	XXXVI.10	<p>- wyjaśnia znaczenie terminu terroryzm</p> <p>- zna datę zamachu na szkołę w Biesłanie (2004)</p>	- wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego	- wymienia przykłady zamachów terrorystycznyc h organizowanyc h przez bojowników czeczeńskich	<p>- zna daty: pierwszego ataku terrorystyczneg o w Rosji przeprowadzon ego przez bojowników czeczeńskich (1995), zamachu w teatrze na</p>	<p>- ocenia postawy bojowników czeczeńskich i władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego</p> <p>- omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników</p>

					<p>Dubrowce (2002)</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postać Szamila Basajewa - omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku - opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biełanie - opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom 	<p>czeczeńskich</p>
--	--	--	--	--	--	---------------------

						czeczeńskim	
2. Konflikty na świecie po 1989 r.	1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt palestyńsko- izraelski 5. Wojna z terroryzmem	XXXVI.8 XXXVI.9	- wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, Al- Kaida - zna datę ataku na World Trade Center (11 IX 2001) - identyfikuje postacie: George'a W. Busha, Osamy bin Ladena, Saddama Husajna	- wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid - wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki	- wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie - wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r.	- zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) - identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa, Baszara al-Asada - przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. - przedstawia przyczyny i charakter	- ocenia problem terroryzmu - ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata - wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce

						wojny w Iraku	
3. Polska w latach 90. XX w.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy gospodarcze 2. Społeczne koszty przemian ustrojowych 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 6. Plan Balcerowicza i jego skutki 	<p>XLI.1 XLI.2 XLI.3</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie</p> <p>- identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny</p> <p>- zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)</p> <p>- wymienia reformy</p>	<p>- omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze”</p> <p>- zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy administracyjnej (1999)</p> <p>- identyfikuje postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego</p> <p>- omawia koszty społeczne reform gospodarczych</p> <p>- charakteryzuje scenę</p>	<p>- ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.</p> <p>- omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r.</p>

				<p>przeprowadzone w 1999 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej 		<p>polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej - wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego 	
4. Polska w NATO i UE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polska polityka zagraniczna 2. Polska w strukturach NATO 3. Polska droga do UE 4. Polskie społeczeństwo wobec Unii 5. Polska w walce z terroryzmem 	<p>XLII.1 XLII.2 XLII.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska - zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004) 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne - przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE - omawia konsekwencje członkostwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE - przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka - zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE - opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem - wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do

				Polski w NATO		<p>żołnierzy na wojnach w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003-2008)</p> <p>- określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej</p> <p>- wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO</p>	NATO
5. Wyzwania współczesnego świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa i amerykańizacja 4. Problemy demograficzne 5. Problem migracji 6. Przestępczość zorganizowana i terroryzm 7. Zagrożenia ekologiczne 	XXXVI.13	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: internet, globalizacja, amerykańizacja, kultura masowa</p>	<p>- omawia zalety i wady wprowadzenia nowych środków komunikacji</p> <p>- wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja</p> <p>- opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie</p>	<p>- wskazuje cechy współczesnej kultury masowej</p> <p>- opisuje zjawisko amerykańizacji</p> <p>- prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata</p> <p>- omawia przyczyny,</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska”, Dolina Krzemowa, efekt cieplarniany, arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto</p> <p>- określa</p>	<p>- omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych</p> <p>- ocenia skutki amerykańizacji kultury na świecie</p> <p>- omawia zjawisko terroryzmu islamskiego</p>

					<p>kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie</p>	<p>przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie</p> <p>- wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana</p> <p>- przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety</p> <p>- wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie</p> <p>- wymienia problemy demograficzne współczesnego</p>	<p>- przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010-2013</p> <p>- przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie</p> <p>- przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

						świata - wskazuje najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata	
--	--	--	--	--	--	---	--

Rozkład opracowany przez Lidę Leszczyńską, oparty na programie nauczania *Wczoraj i dziś* autorstwa Tomasza Maćkowskiego